

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/80/2019
Identifikačné číslo spisu: 5711211259
Dátum vydania rozhodnutia: 28.01.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5711211259.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Stavebná martinská spoločnosť, spol. s r.o., so sídlom Na Bystričku 16/802, 036 01 Martin, IČO: 31 638 996, zastúpeného AK JUDr. Míriam Podhradská. s.r.o., so sídlom Ambra Pietra 10645/17, 036 01 Martin, IČO: 50 157 892, proti žalovanému: TURIEC - AGRO s.r.o., so sídlom 038 43 Turčiansky Ďur 34, IČO: 31 608 469, zastúpenému JUDr. Pavlom Gombíkom, advokátom so sídlom Kukučínova 1, 036 01 Martin, v konaní o zaplatenie sumy vo výške 41.935,44 Eur s príslušenstvom a zmluvnou pokutou a sumy vo výške 27.136,43 Eur s príslušenstvom a zmluvnou pokutou, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 17Cb/109/2011, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 19. júna 2019, č. k. 13Cob/76/2019-1684, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .
- II. Žalobca má n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin, ako súd prvej inštancie, rozsudkom zo dňa 20.1.2017, č. k. 17Cb/109/2011-1321 v spojení s doplniacím rozsudkom zo dňa 29.06.2017, č. k. 17Cb/109/2011-1396 a opravným uznesením zo dňa 27. februára 2019, č. k. 17Cb/109/2011-1568 rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu 0,05% denne zo sumy 15.447,43 Eur od 03.07.2002 do 23.02.2010 v zostávajúcej časti 22.692,21 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Podľa výroku II. okresný súd rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 10,5% ročne zo sumy 11.918,21 Eur od 07.08.2002 do 23.02.2010 v sume 9.455,87 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Podľa výroku III. okresný súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu 0,05% denne zo sumy 11.918,21 Eur od 07.08.2002 do 23.02.2010 v sume 16.435,21 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Podľa výroku IV. okresný súd žalobu v časti v sume 41.935,44

Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 10,5% ročne od 25.04.2002 do zaplataenia, úroku z omeškania vo výške 1.550,02 Eur, zmluvnej pokuty vo výške 2.694,12 Eur a zmluvnej pokuty vo výške 0,05% za každý deň omeškania zo sumy 41.935,44 Eur od 25.04.2002 do zaplataenia, v sume 27.136,43 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 10,5% ročne zo sumy 15.447,43 Eur od 03.07.2002 do zaplataenia (23.02.2010), v časti zmluvnej pokuty 0,05% za každý deň omeškania zo sumy 15.447,43 Eur od 03.07.2002 do zaplataenia (23.02.2010) v sume 749,26 Eur (celková výška zmluvnej pokuty za toto obdobie predstavovala sumu 23.441,47 Eur) zamietol. Podľa výroku V. o nároku na náhradu trov súdneho konania okresný súd rozhodol tak, že žalovaný má voči žalobcovi právo na 57,72%-nú náhradu trov konania. O trovách štátu okresný súd rozhodol tak, že štát má voči žalobcovi právo na 21,14%-nú náhradu trov konania a voči žalovanému na 78,86%-nú náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozsudku okresný súd poukázal na žalobu žalobcu vedenú pod sp. zn. 18Cb/14/2003, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplataenia sumy 41.935,44 Eur s úrokom z omeškania s odôvodnením, že na základe Zmluvy o dielo č. 13/2001 zo dňa 31.10.2001 vyúčtoval žalobca žalovanému za prevedenie stavebných prác na stavbe „Rekonštrukcia kravína K2 Slovenské Pravno“ faktúru č. OF XXXXXXXXX zo dňa 10.04.2002 vo výške 1.983.347,- Sk. Túto faktúru žalovaný čiastočne uhradil dňa 12.04.2002 vo výške 1.659,70 Eur (50.000,- Sk). dňa 23.04.2002 vo výške 2.323.537 Eur (70.000,- Sk), dňa 13.05.2002 vo výške 1.327,76 Eur (40.000,- Sk), dňa 31.05.2002 vo výške 1.991,64 Eur (60.000,- Sk). dňa 03.06.2002 vo výške 6.638,78 Eur (200.000,- Sk) a dňa 31.07.2002 vo výške 9.958,18 Eur (300.000,- Sk). Dlžná suma predstavovala celkom 41.935,44 Eur, ktorú faktúru žalovaný v lehote splatnosti neuhradil.

3. Žalobca sa vo veci pod sp. zn. 15Cb/43/2003 samostatnou žalobou domáhal proti žalovanému zaplataenia sumy 27.365,64 Eur spolu s úrokom z omeškania s odôvodnením, že podľa Zmluvy o dielo č. 13/2001 zo dňa 31.10.2001 vyúčtoval žalobca žalovanému za stavebné práce na stavbe „Rekonštrukcia kravína K2 Slovenské Pravno“ faktúry: faktúru č. OF XXXXXXXXX zo dňa 18.06.2002 vo výške 45.682,20 Eur (1.376.222,- Sk), ktorú žalovaný čiastočne uhradil dňa 18.06.2002 vo výške 30.234,77 Eur (910.852,70 Sk) a faktúru č. OF XXXXXXXXX zo dňa 23.07.2002 vo výške 14.481,88 Eur (436.281,- Sk), ktorú žalovaný čiastočne uhradil dňa 05.08.2002 vo výške 2.563,67 Eur (77.233,- Sk). Dlžná suma predstavovala celkom sumu 27.365,64 Eur (824.417,30 Sk).

4. Uznesením zo dňa 26.02.2004, č. k. 18Cb/14/2003-39 okresný súd spojil uvedené veci na spoločné konanie s tým, že ďalej boli vedené pod sp. zn. 18Cb/14/2003. Okresný súd poukázal na prvotné rozhodnutie, a to rozsudok zo dňa 2.3.2004, č. k. 18Cb/14/2003-70, ktorý bol zrušený a vec vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie rozhodnutím krajského sudu zo dňa 13.04.2005, sp. zn. 20Cob/427/2004.

5. Okresný súd opätovne rozhodol rozsudkom dňa 30.04.2009, č. k. 18Cb/14/2003-510, ktorý rozsudok bol rozhodnutím krajského súdu zo dňa 10.2.2010, sp. zn. 13Cob/156/2009, potvrdený.

6. Okresný súd poukázal na ust. § 1 ods. 1, 2; § 15 ods. 1, 2; § 16; § 536 ods. 1, 3; § 546 ods. 1 veta prvá; § 548 ods. 1; § 549 ods. 1, 2; § 365 veta prvá; § 369 ods. 1; § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka v spojení s ust. § 20 ods. 2; § 544 ods. 1, 2; § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ako aj na ust. § 9 ods. 3 zákona č. 659/2007 Z. z.

7. Podľa záverov okresného súdu nebolo medzi žalobcom a žalovaným sporné, že došlo k uzavretiu zmluvy o dielo, v ktorej bol vymedzený predmet plnenia, bol dohodnutý rozsah predmetu. Spornou medzi stranami zostala otázka dohody ohľadne vykonania prác podľa projektovej dokumentácie, ktorú žalobca označil ako druhá projektová dokumentácia, ktorú skutočnosť rozporoval žalovaný. Okresný súd ustálil, že bez ohľadu na to, či išlo o prvú alebo druhú projektovú dokumentáciu, teda bez ohľadu na to, ako túto dokumentáciu strany sporu označili, jednoznačne išlo o projektovú dokumentáciu, ktorá zahŕňala podľa vyjadrenia znalca elektroinštaláciu a zdravotníctvo. Pokiaľ išlo o práce, ktoré žalobca vykonal, a to elektroinštaláciu a zdravotníctvo, okresný súd tieto práce vyhodnotil ako rozšírenie záväzku zo zmluvy s poukazom na ust. § 549 ods. 2 Obchodného zákonníka. Ak žalovaný namietal, že

nebola dodržaná písomná forma tejto zmeny, a to rozšírenie záväzku, ktorú si strany dohodli v čl. VIII bod 8.2. písomnej zmluvy o dielo, tak okresný súd sa s týmto názorom žalovaného nestotožnil a mal za to, že písomná forma zmeny, a to rozšírenia predmetu zmluvy bola dodržaná, pretože cena diela podľa pôvodnej písomnej zmluvy, ako aj rozšírený predmet zmluvy boli fakturované faktúrami OF XXXXXXXXX, OF XXXXXXXXX, . OF XXXXXXXXX, OF XXXXXXXXX, . pričom každá z faktúr obsahovala prílohu, ktorou bol súpis prevedených prác na stavbe „Rekonštrukcia kravína K2 v Slovenskom Právne“ a súčasne bolo preukázané výsluchom svedka P. M., že prílohy faktúr - súpisy prác boli súčasťou faktúr a boli odovzdávané spolu s každou faktúrou. Z týchto listín mal okresný súd preukázané, že každá z príloh bola podpísaná obidvoma zmluvnými stranami. Za žalovaného tieto súpisy prác podpísal P. M., ktorý bol poverený činnosťami súvisiacimi s rekonštrukciou kravína a okresný súd považoval túto osobu za osobu oprávnenú na všetky úkony súvisiace s predmetom zmluvy v zmysle ust. § 15 ods. 1 Obchodného zákonníka. Podľa názoru okresného súdu z predmetných listín, a to zo súpisov vykonaných prác, ktoré tvorili súčasť jednotlivých faktúr, bol zrejímavý rozsah vykonaných prác, cena prác, preto tieto listiny ak boli podpísané obidvoma sporovými stranami ako zmluvnými stranami, tak bola zachovaná písomná forma rozšírenia predmetu zmluvy o dielo a tým došlo k platnej dohode o rozšírení predmetu zmluvy vo vzťahu k druhej projektovej dokumentácii, ale súčasne došlo aj k zmene splatnosti ceny za predmet zmluvy o dielo, pretože nová splatnosť bola dohodnutá na každej konkrétnej faktúre ako dátum splatnosti.

8. Pokiaľ išlo o požiadavku stanovenú v písomnej zmluve o dielo, a to konkrétne v článku (V. bod 42, že navyše práce musia byť dohodnuté zápisom) tak okresný súd mal za to, že súpisy vykonaných prác sú týmto zápisom v zmysle zmluvného dojednania. Pokiaľ išlo vystupovanie P. M. za žalovaného v predmetnom záväzkovom vzťahu, tak s poukazom na uzavretú Zmluvu o dielo č. 13/2001 zo dňa 31.10.2001 v spojení so zápisnicou z rokovania valného zhromaždenia žalovaného konaného dňa 14.09.2001, splnomocnenia zo dňa 11.10.2001, P. U. M. bol osobou oprávnenou, ktorá vystupovala za žalovaného, čo vyplynulo aj zo samotného postupu žalovaného. K oprávnenosti konania P. U. M. za žalovaného aj krajský súd vo svojom rozhodnutí sp. zn. 13Cob/156/2009 poukázal na výpoveď tohto svedka na pojednávaní konanom dňa 02.03.2004, keď uviedol, že konatelia žalovaného boli väčšinou mimo firmy, a preto zastupovanie spoločnosti vo vzťahu k žalobcovi sa dialo cez neho, teda cez P. U. M. E. súd mal za to, že ak právny zástupca žalovaného tvrdil, že navyše práce žalobca nevykonával, tak toto svoje tvrdenie nepreukázal.

9. Okresný súd sa následne zaoberal výškou nároku, a to nesplatennej časti ceny diela vyfakturovanej faktúrami č. OF XXXXXXXXX, OF XXXXXXXXX, OF XXXXXXXXX. Z ceny diela, ktorej časť žalobca vyfakturoval žalovanému faktúrou č. OF XXXXXXXXX zo dňa 10.04.2002 v celkovej výške 32.641,14 Eur (správne malo byť uvedené 65.835,06 Eur) žalovaný čiastočne uhradil sumu 23.899,62 Eur, čo mal okresný súd preukázané príjmovými a výdavkovými pokladničnými dokladmi zo dňa 12.04.2002, 23.04.2002, 13.05.2002 a výpismi z bankového účtu žalobcu. Nezaplatená žalovaným z tejto faktúry zostala suma 41.935,44 Eur. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že žalobca stavebné práce, ktoré fakturoval faktúrou č. XXXXXXXXX vyfakturoval o 1.057,65 Eur menej, ako bola hodnota stanovená znaleckým dokazovaním.

10. V odseku 53. odôvodnenia rozsudku okresného súdu bolo uvedené, že z ceny diela, ktorú žalobca vyfakturoval žalovanému faktúrou č. 20020019 zo dňa 18.06.2002 celkovú sumu 45.682,20 Eur žalovaný uhradil časť, a to dňa 18.06.2002 v sume 30.234,77 Eur, čo bolo preukázané príjmovými a výdavkovými pokladničnými dokladmi. Nezaplatená časť z tejto faktúry zostala v sume 15.447,43 Eur, ktorú bol žalovaný povinný zaplatiť. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že žalobca touto faktúrou fakturoval o 572,68 Eur menej, ako bola hodnota stanovená znaleckým dokazovaním. Pokiaľ išlo o časť diela, ktorú žalobca fakturoval faktúrou č. XXXXXXXXX zo dňa 23.07.2002, v celkovej sume 14.481,88 Eur, tak žalovaný na túto faktúru čiastočne plnil dňa 05.08.2002 v sume 2.563,67 Eur. Neuhradená zostala suma 11.918,21 Eur, ktorú bol povinný žalovaný zaplatiť.

11. Okresný súd mal za preukázané, že žalovaný bol povinný ešte doplatiť cenu diela, a to na faktúru č. OF XXXXXXXXX sumu 41.935,44 Eur. na faktúru č. OF XXXXXXXXX sumu 15.447,23 Eur a na

faktúru č. OF XXXXXXXXX sumu 11.918,21 Eur, pričom okresný súd mal za zistené, že poslednou faktúrou č. OF XXXXXXXXX bola fakturovaná cena diela podľa projektovej dokumentácie na zdravotnícku a elektroinštaláciu, ako vyplynulo zo znaleckého posudku aj vstup do kravína a náhradný prívod vody k napájačkám.

12. Ďalej okresný súd bol názoru, že do času podania žaloby mal žalobca nárok aj na úroky z omeškania podľa ustanovenia § 369 ods. 1 v spojení s § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka účinného do 01.02.2004, a to vo výške 10,5% ročne z dlžných súm odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých nezaplatených faktúr. Ďalej okresný súd konštatoval, a to rovnako v odseku 58. svojho odôvodnenia, že žalovaný bol povinný zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu.

13. Okresný súd mal ďalej za preukázané, že zmluvná pokuta bola dohodnutá v súlade s ust. § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka s poukazom na čl. V11. bod 7.2. zmluvy o dielo. Takýto nárok mal žalobca do času podania žaloby vo veci, ako aj do 30.04.2009, keď okresný súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 18Cb/14/2003, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.03.2010. Po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Martin, sp. zn. 18Cb/14/2003 (následne zrušený Najvyšším súdom SR) žalovaný na tento právoplatný rozsudok plnil. Oproti pôvodnému konaniu, ktoré bolo vedené pod sp. zn. 18Cb/14/2003 sa dôkazná situácia žiadnym spôsobom nezmenila, okrem faktu, že žalovaný na pôvodný rozsudok poskytol plnenie. Okresný súd uviedol, že nemal dôvod rozhodnúť inak, ako bolo pôvodné rozhodnutie pod sp. zn. 18Cb/14/2003 s tým rozdielom, že okresný súd vzhľadom na výsledky znaleckého posudku oproti pôvodnému rozsudku priznal aj sumu 229,20 Eur z faktúry s koncovým číslom 023, ktorá v pôvodnom rozsudku nebola priznaná.

14. Okresný súd k započítanej námietke titulom bezdôvodného obohatenia uviedol, že rovnakú kompenzačnú námietku z toho istého právneho dôvodu žalovaný uplatnil aj v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 15Cb/44/2003, ktorý rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 13Cob/163/2012, kde s touto kompenzačnou námietkou žalovaného sa krajský súd vysporiadal a uviedol, že ak žiada vrátenie plnenia ten kto plnil povinnosť uloženú mu súdom, tak dôvodnosť tejto požiadavky závisí na tom, či podľa hmotného práva, t. j. i bez rozhodnutia ktoré bolo následne zrušené plnil povinnosť ktorú skutočne mal alebo nie. Zrušením rozhodnutia, podľa ktorého bolo plnené dochádza k bezdôvodnému obohateniu len v prípade, že právny dôvod tohto plnenia nespočíval v hmotnom práve, teda že podľa hmotného práva táto povinnosť neexistovala. V zmysle uvedeného okresný súd v tomto konaní, t. j. v konaní pod sp. zn. 17Cb/109/2011 mal za preukázané, že žalovaný mal hmotnoprávnu povinnosť na základe zmluvy o dielo žalobcovi plniť, a to i bez rozhodnutia, ktoré bolo následne zrušené a preto nebolo možné hovoriť o bezdôvodnom obohatení. Neexistovala pohľadávka žalovaného spôsobilá na započítanie voči pohľadávke žalobcu.

15. Okresný súd dodal, že po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Martin, sp. zn. 18Cb/14/2003 žalovaný plnil celkovo sumu 181.241,59 Eur, pričom toto svoje plnenie označil ako plnenie v súvislosti s rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 18Cb/14/2003, a preto ohľadne tejto úhrady okresný súd v súvislosti s ust. § 330 Obchodného zákonníka vychádzal zo špecifikácie plnenia práve na rozsudok sp. zn. 18Cb/14/2003, keď prvá úhrada pokryla najprv istinu z prvého. aj z druhého výroku pôvodného rozsudku Okresného súdu Martin sp. zn. 18Cb/14/2003 a následné platby boli platbami na príslušenstvo. Podľa takejto špecifikácie úhrady žalovaného okresný súd potom priradil aj jednotlivé úhrady.

16. Okresný súd skonštatoval, že tak došlo k úhrade celých nevyčíslených úrokov z omeškania v prvom výroku rozsudku sp. zn. 18Cb/14/2003 (od 25.04.2002 do 23.02.2010) pričom na ďalšie úhrady zostala suma 73.170,35 Eur, ktorá bola zarátaná na nevyčíslenú zmluvnú pokutu v prvom výroku rozsudku, sp. zn. 18Cb/14/2003 vo výške 0,05% denne (18,25% mesačne správne malo byť uvedené ročne) zo sumy 41.935,44 Eur od 25.04.2002 do 23.02.2010 (dátum uhradenia istiny v prvom výroku) celkom suma 60.009,61 Eur, čím došlo k úhrade celej nevyčíslenej zmluvnej pokuty v prvom výroku rozsudku sp. zn. 18Cb/14/2003, a teda k pokrytiu celého prvého výroku rozsudku sp. zn. 18Cb/14/2003.

17. Okresný súd ďalej uviedol, že žalovaného zaviazal aj na úhradu úrokov z omeškania v celkovej sume 9.455,87 Eur, čo boli vyčíslené úroky z omeškania vo výške 10,5% zo sumy 11.918,21 Eur (neuhradená časť faktúry č. XXXXXXXXX) odo dňa 07.08.2002 do 23.02.2010, ako dátum úhrady. Okresný súd zaviazal žalovaného aj k zaplateniu sumy 16.435,21 Eur a zmluvnej pokuty vo výške 0,05% denne zo sumy 11.918,21 Eur (neuhradená časť faktúry č. XXXXXXXXX od 07.08.2002 do 23.02.2010).

18. Okresný súd následne žalobu v časti v sume 41.935,44 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 10,5% ročne od 25.04.2002 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 1.550,02 Eur, zmluvnej pokuty vo výške 2.694,12 Eur a zmluvnej pokuty vo výške 0,05% za každý deň omeškania zo sumy 41.935,44 Eur od 25.04.2002 do zaplatenia a v sume 27.136,43 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 10,5% ročne zo sumy 15.447,43 Eur od 03.07.2002 do zaplatenia (23.02.2010), v časti zmluvnej pokuty 0,05% za každý deň omeškania zo sumy 15.447,43 Eur od 03.07.2002 do zaplatenia (23.02.2010) v sume 749,26 Eur (celková výška zmluvnej pokuty za toto obdobie predstavovala sumu 23.441,47 Eur) zamietol v spojení s opravným uznesením zo dňa 27.02.2019, č. k. 17Cb/109/2011-1568. O trovách súdneho konania okresný súd rozhodol podľa ust. § 255 C. s. p.

19. Na odvolanie žalobcu aj žalovaného, Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom zo dňa 19.06.2019, č. k. 13Cob/75-76/2019-1687 rozsudok okresného súdu vo výrokoch I. až IV. potvrdil s tým, že v zamietavom rozsahu výroku IV. bola daná hmotno-právna povinnosť na plnenie žalovaného podľa zmluvy o dielo. Rozsudok okresného súdu vo výroku V. zrušil a v tejto časti vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

20. Krajský súd podľa výsledkov vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalovaný pri platbe uviedol, že plní na istinu, preto zohľadnenie tohto plnenia žalovaným muselo byť na istinu tak, ako postupoval aj okresný súd v napadnutom rozhodnutí. Krajský súd z dohody o splátkach, ktorá bola uzavretá dňa 22.02.2010 medzi žalobcom a žalovaným a ktorá tvorí súčasť spisového materiálu č.1. 813, 814 spisu (zväzok č. 3 súdneho spisu), mal za preukázané, že táto dohoda vychádzala z pôvodného rozsudku Okresného súdu Martin sp. zn. 18Cb/14/2003 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/156/2009, na základe ktorých súdnych rozhodnutí neskôr zrušených uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 21. júla 2011, sp. zn. 2MOBdo/3/2011, bolo dohodnuté v čl. II plnenie tak, že v zmysle bodu 1 písm. a) najneskôr v lehote do 27.02.2010 bude platená istina v sume 69.071,87 Eur (krajský súd poznamenal, že istina predstavovala sumu 41.935,44 Eur + 27.136,43 Eur). Z predmetnej dohody o splátkach uzatvorenej dňa 22.02.2010 medzi žalobcom a žalovaným vyplýva, že bolo určené najskôr plnenie na istinu. Ďalej krajský súd poukázal na č. 1. 1024 spisu (zväzok č. 4 súdneho spisu), na ktorom čísle listu sa nachádza výpis z účtu, na ktorom žalovaný uviedol, že platí istinu - dohoda o splátkach zo dňa 22.02.2010, preto nebolo možné požadovať to, aby plnenie žalovaným určené na istinu bolo započítané na úroky z omeškania v spojení aj s ďalším výpisom z účtu na č. 1. 1025 spisu (zväzok č. 4 súdneho spisu), v ktorom rovnako je vyjadrené plnenie na istinu. Žalovaný určil, že plní na istinu, preto správne postupoval okresný súd, ak plnenie žalovaným nezapočítaval na príslušenstvo tak, ako sa toho domáhal žalobca, ktorý postup bol v súlade s ust. § 330 ods. 1. 2 Obchodného zákonníka. Postup okresného súdu bol podľa odvolacieho súdu správny, ak na základe určenia pri plnení žalovaným ako dlžníka, ktorý plnil na istinu, toto plnenie zohľadnil najskôr na istinu s poukazom na odsek 63., 64., 65., 66., 67. odôvodnenia rozsudku okresného súdu.

21. K odvolaciemu dôvodu žalobcu, ktorý bol založený na tvrdenom stave právnej neistoty vo vzťahu k uplatnenému žalobnému nároku, plneniu žalovaným na základe súdneho rozhodnutia, ktoré bolo neskôr rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušené, sa krajský súd oboznámil s tvrdeniami a podaním žalovaného zo dňa 07.08.2015, ktoré sa nachádza na č.1. 1020 - 1023 spisu (zväzok č. 4 súdneho spisu). Žalovaný uviedol, že žalobca bez právneho dôvodu zadržiava plnenie poskytnuté žalovaným, a to plnenie poskytnuté na základe rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 18Cb/14/2003-510 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 13Cob/156/2009-599, ktoré súdne rozhodnutia boli následne rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušené, a tým žalovaný vyzval žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Krajský súd z rozsudku okresného súdu mal za

preukázané, že tento vo viacerých odsekoch svojho odôvodnenia, a to konkrétne v odsekoch 58, 60., 61., 62., 63, 64., 65., 66., 67., uviedol, že nemal dôvod rozhodnúť inak, ako bolo rozhodnuté v rámci pôvodného konania a rozhodovania rozhodnutím pod sp. zn. 18Cb/14/2003, pretože okresný súd aj v predmetnom napadnutom rozsudku odvolaním žalobcu a žalovaného rovnako konštatoval existenciu hmotnoprávnej povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi cenu diela, úrok z omeškania, zmluvnú pokutu. Krajský súd zistil, že okresný súd na viacerých miestach svojho odôvodnenia príkladom v odseku 62. svojho rozsudku konštatuje, že v konaní vedenom pod sp. zn. 17Cb/109/2011 mal za preukázané, že žalovaný mal hmotnoprávnu povinnosť na základe zmluvy o dielo žalobcovi plniť, a to i bez rozhodnutia, ktoré bolo následne zrušené, preto podľa odvolacieho súdu nebolo možné hovoriť o bezdôvodnom obohatení.

22. K odvolacím dôvodom žalovaného krajský súd uviedol, že ani jeden z nich nebol relevantný. Ku komplexnému posúdeniu odvolacích dôvodov žalovaného poukázal na to, že výsledky vykonaného dokazovania preukázali existenciu zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, a to uzavretú zmluvu o dielo, ako aj odovzdanie tohto diela, z ktorého titulu nastala splatnosť nároku žalobcu na zaplatenie jeho ceny, zmluvnej pokuty a úrokov z omeškania, ak nebola dodržaná splatnosť žalovaným pri plnení záväzku zaplatiť cenu diela.

23. Krajský súd má za to, že skutkové, ako aj právne závery vyjadrené okresným súdom v jeho rozsudku viažuce sa k výrokovej časti I. až IV. mali základ vo výsledkoch vykonaného dokazovania, ako aj to, keď záverom okresného súdu predchádzala jeho racionálna úvaha majúca základ vo výsledkoch vykonaného dokazovania. Dodal, že nemožno súhlasiť s odvolacím dôvodom žalovaného, že by závery okresného súdu nemali základ vo vykonaných dôkazoch. Okresný súd vecne správne rozhodol napadnutým rozsudkom vo výrokových častiach I. až IV. a k nim sa viažuceho odôvodnenia, preto vo vyvolanom odvolacom konaní bol rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch I. až IV. v spojení s odôvodnením rozsudku okresného súdu, ktoré má väzbu k týmto výrokovým častiam, potvrdený ako vecne správne rozhodnutie, za rešpektovania aj poskytnutia právnej istoty obidvom sporovým stranám, t. j. tak žalobcovi ako aj žalovanému k výrokovej časti IV. rozsudku okresného súdu.

24. Pokiaľ ide o výrok o nároku na náhradu trov súdneho konania, tak k jeho zrušeniu došlo preto, že je potrebné, aby súd prvej inštancie zhodnotil, či sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré žalobca uplatňoval v zmysle ust. § 257 C. s. p. s poukazom na okolnosti sporovej právnej veci. K tomuto návrhu žalobcu v rámci nového konania pred okresným súdom dovolací súd uviedol, že aplikácia ust. § 257 C. s. p. je výnimočná a môže k nej dôjsť len ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nie je možné náhradu trov celkom alebo sčasti priznať. Musí ísť o celkom výnimočný prípad a výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach samotných strán sporového konania.

25. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný (č. l. 1636 spisu), prípustnosť ktorého odôvodnil § 420 písm. e/ C. s. p., teda, že spor rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

26. Dovolateľ uviedol, že dňa 30.04.2009 Okresný súd Martin, v obsadení samosudkyňou JUDr. Helenou Menichovou, rozhodol rozsudkom č. k. 18Cb/14/2003-510. Na základe žalovaným podaného odvolania dňa 10.02.2010 Krajský súd v Žiline, rozsudkom sp. zn. 13Cob/156/2009, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Dubcovej a členov senátu Mgr. Zuzany Štolcovej, JUDr. Martyiny Nemravovej, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

27. Generálny prokurátor Slovenskej republiky podaním zo dňa 25.03.2011, na podnet žalovaného, podal dovolanie proti rozsudku Okresného súdu Martin v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, pričom navrhol ich súdne rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Martin na ďalšie konanie. A to z dôvodu, že postupom a rozhodnutím Okresného súdu Martin a Krajského súdu v Žiline bol porušený zákon, nakoľko v predmetnej veci rozhodoval vylúčený sudca. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd prejednal dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky a dospel k

záveru, že mimoriadne dovolanie bolo podané dôvodne. Predmetom dovolacieho konania bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorým bolo dotknuté právo strany sporu na nezávislé a nestranné konanie a rozhodnutie vo veci. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 21.07.2011, sp. zn. 2MOBdo/3/2011, z hore uvedených dôvodov zrušil rozsudok Krajského súdu v Žiline z 10.02.2010, sp. zn. 13Cob/156/2009 a rozsudok Okresného súdu Martin z 30.04.2009, č. k. 18Cb 14/2003-510, a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

28. Následne bola vec na Okresnom súde Martin pridelená inej samosudkyni, Mgr. Kataríne Janotovej, ktorá vo veci nanovo konala a rozhodla rozsudkom zo dňa 20.01.2017, č. k. 17Cb/109/2011-1321 v spojení doplnacieho rozsudku zo dňa 29.06.2017, č. k. 17Cb/109/2011-1396 a v znení opravného uznesenia zo dňa 27.02.2019, č. k. 17Cb/109/2011-1568.

29. Žalovaný (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) podal proti rozsudku okresného súdu odvolanie a vec bola postúpená na rozhodnutie Krajskému súdu v Žiline, ktorý vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 13Cob/75-76/2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Máriou Dubcovou a členov senátu Mgr. Zuzanou Štolcovou a JUDr. Róbertom Bebčákom, t. j. v senáte zloženom z dvoch členov, a to JUDr. Márie Dubcovej a Mgr. Zuzany Štolcovej, ktorí na súde druhej inštancie už predtým vo veci konali a rozhodli rozsudkom z 10.02.2010, sp. zn. 13Cob/156/2009, a ktorý bol Najvyšším súdom Slovenskej republiky zrušený.

30. Dovolateľ zdôraznil, že podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo nato, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Podľa čl. 141 ods. 1 Ústavy SR v Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné sudy. Žalovaný, spoločnosť TURIEC-AGRO, je toho názoru, že tým, že jeho záležitosť už bola pred predmetným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, t. j. pred vydaním uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2MOBdo/3/2011, prejednávaná tými istými členmi senátu, a to JUDr. Máriou Dubcovou a Mgr. Zuzanou Štolcovou, ktoré rozhodovali aj v konaní sp. zn. 13Cob/75/2019, 13Cob/76/2019, táto skutočnosť, na základe hore uvedeného, spadá do rámca skutočností spochybňujúcich nestrannosť súdu z objektívneho hľadiska, kam patria rôzne prípady inkompatibility, teda situácie, keď sudca rozhodujúci o veci mal s ňou dočinenia predtým, resp. v jej skoršej fáze, a teda tým bolo porušené jeho ústavné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a tiež jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 141 ods. 1 Ústavy SR a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Konanie je preto podľa žalovaného postihnuté vadou, ktorá taktiež mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

31. Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení žalovaný dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v jeho výrokoch I. až III. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

32. Žalobca v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalovaného (č. l. 1741 spisu), dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolanie žalovaného odmietol (prípadne zamietol). Uviedol, že dovolanie žalovaného je neprípustné a v celom rozsahu nedôvodné. Z prejednávania a rozhodovania sporu bola zo zákona vylúčená samosudkyňa JUDr. Helena Menichová z dôvodu, že so zreteľom na jej pomer k sporu, k stranám, k ich zástupcom bolo možné mať odôvodnené pochybnosti o jej nezaujatosti. U žiadneho iného sudcu, resp. predsedu senátu alebo člena senátu neboli dané zákonné dôvody jeho vylúčenia z prejednávania veci a rozhodovania sporu.

33. Argumentácia dovolateľa, že JUDr. Mária Dubcová a Mgr. Zuzana Štolcová už na odvolacom súde predtým vo veci konali a rozhodovali, podľa žalobcu neobstojí. Žalobca má za to, že vo veci konali sudcovia, ktorí boli podľa rozvrhu práce zákonnými sudcami.

34. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č.

160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpený podľa § 429 ods. 2 písm. b/ C. s. p., bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalovaného treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

35. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

36. Podľa ustanovenia § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia expressis verbis vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu. V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 C. s. p. (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

37. Dovolaťel' vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania podľa § 420 písm. e/ C. s. p., keďže má za to, že vo veci nerozhodol zákonný sudca, alebo ak rozhodoval nesprávne obsadený súd. Pre naplnenie prípustnosti (a zároveň aj dôvodnosti) dovolania v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia je však rozhodujúci záver (resp. zistenie) odvolacieho súdu, že k naplneniu tejto vady zmätočnosti došlo (t. j. že vo veci skutočne rozhodoval nezákonný sudca, resp. nesprávne obsadený súd), samotným subjektívnym pocitom strany sporu nie je dovolací súd pri svojom rozhodovaní viazaný.

38. V predmetnej veci nebolo sporné, že vec bola na Okresnom súde Martin v skoršom konaní pridelená samosudkyňi JUDr. Helene Menichovej, ktorá spor rozhodla rozsudkom dňa 30.04.2009, č. k. 18Cb/14/2003-510. Vec bola pridelená na rozhodnutie odvolaní žalovaného proti uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie senátu Krajského súdu v Žiline 13Cob v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Márie Dubcovej a členov senátu Mgr. Zuzany Štolcovej, JUDr. Martiny Nemravovej. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 21.07.2011, 2MOBdo/3/2011, následne zrušil rozsudok Krajského súdu v Žiline z 10.02.2010, sp. zn. 13Cob/156/2009 a rozsudok Okresného súdu Martin z 30.04.2009, č. k. 18Cb 14/2003-510, a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia bola skutočnosť, že rozhodnutím Okresného súdu Martin a Krajského súdu v Žiline bol porušený zákon, nakoľko pri rozhodovaní nebola vzatá do úvahy možnosť, že v konaní rozhodoval vylúčený sudca - JUDr. Helena Menichová, ktorá so zreteľom na jej pomer k sporu, k stranám, k ich zástupcom mohla vyvolať pochybnosti o jej nezaujatosti. JUDr. Helena Menichová totiž v období od 01.11.2000 do 04.09.2003 (t. j. v čase uzavretia zmluvy o dielo a v čase podania žaloby) vykonávala koncipienteskú prax u právneho zástupcu žalobcu JUDr. Vladimíra Stolárika.

39. Následne bola vec na Okresnom súde Martin pridelená inej samosudkyňi, Mgr. Kataríne Janotovej, ktorá vo veci nanovo konala a rozhodla rozsudkom zo dňa 20.01.2017, č. k. 17Cb/109/2011-1321 v spojení doplnacieho rozsudku zo dňa 29.06.2017, č. k. 17Cb/109/2011-1396 a v znení opravného uznesenia zo dňa 27.02.2019, č. k. 17Cb/109/2011-1568.

40. Ďalej bolo nesporné, že v odvolacom konaní na základe podaného odvolania oboch strán sporu rozhodoval senát Krajského súdu v Žiline 3Cob zložený z predsedníčky senátu JUDr. Máriou Dubcovou a členov senátu a Mgr. Zuzanou Štolcovou a JUDr. Róbertom Bebčákom s tým, že JUDr. Mária Dubcová a Mgr. Zuzana Štolcová rozhodovali aj v skoršom konaní sp. zn. 13Cob/156/2009.

41. S ohľadom na obsah dovolacej námietky bolo úlohou odvolacieho súdu posúdiť, či s poukazom na

predmetné zloženie senátu odvolacieho súdu rozhodoval vec správne obsadený súd, resp. či predmetné zloženie senátu odvolacieho súdu zodpovedá ústavnej požiadavke na zákonného sudcu, v zmysle ktorej nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 prvá veta ústavy).

42. Podľa § 49 ods. 1 C. s. p. sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti. Vylúčený je i sudca, ktorý prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštancie (§ 49 ods. 2 C. s. p.). Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti (§ 49 ods. 3 C. s. p.).

43. Zákonným sudcom je podľa § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“) sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte. Účastník konania alebo strana v konaní, v ktorom rozhoduje súd v senáte, nemá právo na vopred určeného sudcu spravodajcu. Zákonným sudcom je aj sudca určený podľa odseku 4.

44. Podľa § 3 ods. 4 zákona o súdoch, zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade so zákonom a s rozvrhom práce.

45. V rozhodovanej veci boli zákonnými sudcami sudcovia zaradení podľa rozvrhu práce do senátu 13Cob, a to predsedníčka senátu JUDr. Mária Dubcová a členovia senátu Mgr. Zuzana Štolcová a JUDr. Róbert Bebčák, ktorí mali vec prejednať a rozhodnúť o odvolaní žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie, a to v zmysle bodu II. 4 Rozvrhu práce Krajského súdu v Žiline na rok 2019, Spr 337/2018.

46. Je pravdou, že sudkyne JUDr. Mária Dubcová a Mgr. Zuzana Štolcová boli v senáte, ktorý rozhodoval o skoršom odvolaní žalovaného voči prvému rozsudku okresného súdu, aj v konaní sp. zn. 13Cob/156/2009, ktorá skutočnosť však sama o sebe nie je v rozpore so zákonom. V tejto veci poukazuje dovolací súd aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. novembra 2004, sp. zn. ObdoV/54/2003, aplikovateľný aj v tomto konaní, podľa ktorého „Občiansky súdny poriadok, ani iný všeobecne záväzný právny predpis nezakazuje, aby na tom istom stupni rozhodoval vo veci opakované ten istý senát alebo sudca. Toto nie je dôvod na vylúčenie sudcu z konania a rozhodovania vo veci.“

47. Z tohto dôvodu dovolací súd konštatuje, že ak o odvolaní žalobcu a žalovaného rozhodol krajský súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Máriou Dubcovou a členmi senátu Mgr. Zuzanou Štolcovou a JUDr. Róbertom Bebčákom, rozhodol vo veci zákonný senát určený rozvrhom práce a v súlade so zákonom.

48. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté namietanou vadou znátočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. e/ C. s. p. Preto najvyšší súd dovolanie žalovaného odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

49. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu, ktorý si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania, rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

50. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.